

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

Ideological

afgazad@gmail.com

مسائل ایدئولوژیک

دعددالحَّى حبِّيٰ په اهتمام
ژبارونکی: درویش وردگ
۳۰ جنوری ۱۴۰۸

السَّوَادُ الْأَعْظَمُ - ۹

پښتو ترجمه

تألیف: ابوالقاسم اسحاق بن محمد بن اسماعیل بن ابراهیم بن زید حکیم سمرقندی
د ۳۷۰ هجری کال په شاه او خوا دامیرنوح سامانی په فرمان فارسی ته ترجمه شوی

څوارلسمه مسئلله

داده: چې پوه شې چې دژونديو دعا او صدقه و مریو ته ګته رسوی. ټکه چې په خبرکی راغلی چې : رسول صلی الله علیه وسلم دیار انو له ډلی سره دمکی دباندی په یوه هدیره پیښ ورغی، پریوہ قبرودرید او په ژرنشو، یاران هم په ژرنا شول. پس وویل! ای کاشکی چې پوهیدای چې خه حالت دی؟ جبرئیل علیه السلام راغی او وویل: وَلَا تُسْئَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ. رسول علیه الصلوٰۃ والسلام مخ راوگرځاوه او وویل چې زه بی منع کرم او وویل چې پلار او مورته دعا مکوه او مه غواړه. او تاسو پر مسلمانانو دعا وکړی اوله خداي عزوجل خخه غوبښته وکړي.

یوه ورځ عیسیٰ علیه السلام په هدیره کی تیریده چې له یوه ګوره دعذاب ناله راونله. ولی چې نیزدی راغی درحمت اثر بی وليد. په تعجب شو اوله حق تعالیٰ خخه بی وغوبښتل ترڅو هغه مري له ده سره خبری وکړي.
دعذاب او رحمت له حال خخه بی و پوبښتل. وویل: زما یو شریک شته چې په دعا او صدقه بی زه یاد کون. اوس دعذاب حال په رحمت بدل شو.

او په بل روایت کی راغلی چې: زما دوست فلانی رباطه ورسید او ددوستانو لپاره بی تکییر وویل: له هغه تکییره ماته هم نصیب وشو چې عذاب بی راخخه پورته کر، او رحمت بی راواستاوه.

ابوهریره رضی الله عنہ روایت کوي: چې رسول علیه الصلوٰۃ والسلام وویل: چې مریو ته هدیه واستوی! وویل یار رسول الله! څرنګه بی واستوو؟ وویل دعا او صدقه مریو لپاره.

شيخ حسن بصرى رضى الله عنہ وابی: چې کله دآدم او لاده له مورا پلار خخه صدقه ونیسي په روزی کی بی کمی راخی. او برکت تری ولا ریوی.

رسول صلی الله علیه وسلم ویلی: له موراویلارسره نیکوکاره اوسمی اوله وفات و روسنه و رسپسی دعا و کری! او صدقه ورکری! او حج و کری! او بردہ آزاد کری! نه وینی چی په شریعت کی روا دی (که مری لره پوروی نو هغه حج با لمونخ اویا روزه وی) اویا دی ته ورته، چی و روسنه له مرگه خخه یی ورکری روا دی او مری ته یی گتہ رسیری. وانس ابن مالک رضی الله عنہ روایت کوی له رسول صلی الله علیه وسلم خخه چی ویلی: کله چی خوک دمری په نیت صدقه ورکری، جبرئیل علیه السلام ته له حق تعالی خخه فرمان و رسیری ترخو هغه صدقه دمری قبر ته یوسی، له اویازرو فرشتوسره او دھری فرشتی سره نور.

اوسلام کوی او وایی: السلام علیکم! ای دخداي دوسته! دا دفلانی هدیه ده فلانی لره. او دھغه بندہ قبر روشنانه شی. او حق تعالی هغه بندہ ته زر شهرستانه وربنی. او زرھوري ورسره کیری او زرھلی وربنی، او زر حاجته یی روکوی.

په خبرکی راغلی: چی کله بندہ گناه وکری، حق تعالی دغه بندہ تر هغى نه عذابوی ترخو له ملا خخه او لاد پیداشی، چی هغه دخیر په دعا سره یاد کری، او حق تعالی هغه گناه وربنی. که بی فرزند پاته نشی چی دعا پسی وکری، یومسلمان چی په قبر یی تیر شی پسی دعا وکری. حق تعالی بیاهم هغه گناه وربنی. او کله چی قبر وران شی اوله حمکی سره سم شی، حق تعالی فرشتگانو ته وایی: زما دبنده نبان له حمکی ورک شو، او زه پری رحمت کوم، او هغه بینم.

اوپه خبرکی راغلی چی هرخوک چی په هدیره باندی تیرشی، او هغه مرو ته دعا و نکری، مری یوبل ته وایی: دغه سری چی پرمونر تیرشو مسلمان و؟ خینی وایی: ولی یی مونو ته دعا و نکری؟ چی مونر یی ددعا محتاج یو. وایی: چی سری له اهل سنت خخه دخپلی مورسره حج ته روان شو، کله چی بصری ته ورسید نزوی یی فرمان ترلاسه کر او موربی په بصره کی پاته شوه اوبل میره یی وکر. یو صالح سری یو شپه دجماعی دلمانخه په نیت دنبارخواته روان شو، کله چی هدیری ته ورسید نوله خان سره یی ووبل: یو ساعت به دلته دمه وکرم او ترسپیدو پوری به دلته پاته شم.

بوی خندي ته شو او دوه رکعته لمونخ یی اداء کری او ویده شو. وی لیدل چی دهدیری مری له قبرو را ووغل او دله دله سره کښناسنل اوپه خبرو اترو یی پیل وکر. بخوان یی ولید له زرو جامو سره او غمگین په گوبنې کی ناست و یوساعت و روسنه یی طبقونه (پتنوونه) را ورل شول چی سرونې یی پت و، او هریوه له هغه طبقوخه واخیسنل او بیرته خلپه قبرو ته لارل، ولی هغه خوان ته هیث و نه رسید.

ما و پونسل ای خوانه! ولی غمگین یی! او ولی له هغه طبقوخه ستانصیب نه شول. خوان ووبل: هغه طبقونه صدقی وی له ژوندو پاته شو یو خخه. هغه هدیی دجماعی په ورخ په طبقونو کی اچوی او دوی ته یی راویری. دوی هدیی واخلي او خوبن شی. او زه غریب یم اوله مورسره می حج ته نلم چی دلته ما فرمان ترلاسه کر او مورمی بل میره وکر او زه یی هیرشوم، زه ولی غمگین نه او سم.

صالح سری و پونسل: چی دمورکوردی کوم خای کی دی؟ نبانی یی ورکر. بله ورخ صالح دکور دروازی ته و درید او دھغه موربی دھغی له حاله خبره کړه او موربی دیر وژرل او زردرهمه یی صالح ته ورکړل چی دامی دزوی لپاره صدقه ورکر! صالح همداسی وکرل.

بله دجماعی شپه صالح هماليه بیا ویده شو اوپه خوب یی هماگه حال بیا ولید، او هغه خوان یی ولید چی بندکلی جامی یی اغوستی او خوشحاله راغی او ووبل: یا صالح! جزاک الله خیرا. چی هغه هدیی تولی ماته ورسیدی. له هغى می و پونسل چی تاسو جمعه پېژنی؟ خوان خواب راکر: دهوا مرغان هم جمعه پېژنی، یو بل ته وایی: سلام، سلام!

ابن عباس رضی الله عنہ روایت کوی: چی عیسیٰ علیہ السلام په یوہ قبر تیریده: یو نوری بی ولیدچی تول قبری رنا کری و، اوینکلی بوی هم تری راتله. عیسیٰ علیہ الصلوٰۃ والسلام وویل: ای دفترخاوند! دخای عزوجل په فرمان خبری وکړه! له پاسه غږو شو: چی یا دخای پېغمبره ووایه! څه غواړی! عیسیٰ علیہ سلام وویل: دغه نور دکوم ځایه دی؟ وویل: دا دخای عزوجل له رحمت څخه او زما دنیکو فرزندانو له دعا او صدقی څخه دی چی زمالپاره بی ورکوی. عیسیٰ علیہ السلام و پوښتل: چی ستاسو داولادو منفعت ناسو ته رسیرو؟ وویل: یا روح الله! مونږ په نیکو فرزندانو داسی فخرکوو لکه تاسوی چی په نبوت کوی.

بیاپی وویل: چی کله دجماعی شپه شی نو حق تعالیٰ دنور دسترخوان دفترخانو په لاسو را استوی: په هغه دسترخوان کی صدقی ثوابونه او خیراتونو او نیک اعمال دمريو لوپاره. خینی بی زما قيرته ورسیدی، دارحمت او نور له هغه دی. عیسیٰ علیہ السلام وویل: رحیم دی لوی خدای په خپلو بندگانو باندی؟ بیا هغه مری وویل: یا روح الله! نیک اولاد زمونږ له مرګه ده ګه کردار څخه پنه دی چی مونږ په ژوندانه کی کړی دی.

عیسیٰ علیہ السلام وویل: تبارکت ربی. نوچی کریم دی اور حبیم دی پاک خدای چی مری په ژونديو اوژوندی په مریو سره خوشحاله کوی. ترڅوتول په در السلام کی سره راټول کړی.

پس هرڅوک چی واپی: چی دمومنانو دعا او صدقه مریو لره ګټه نلری هغه هواداره او مبتدع او معزالی او ملعون دی. همومره بس ده هوښيار لړه.